

A high-angle photograph of children painting on a dark asphalt surface. In the top left, a child has painted a large, colorful sunburst or flower-like shape with yellow, orange, and pink chalk. In the bottom center, two children are kneeling and painting a large, abstract shape with orange and purple paint. To the right, another child is sitting on the ground, painting a large orange shape. Various paint containers, including a purple bucket with a Hello Kitty design and several small plastic cups, are scattered around the children. A pink plastic bag and an orange bag are in the bottom right corner. A white piece of paper with some drawings is on the left side.

MED ÉN STEMME

.....

**SAMMENFATNING AF OPLÆG TIL STRATEGI
OG HANDLINGSPLAN FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST**

NOVEMBER 2016

INDHOLD

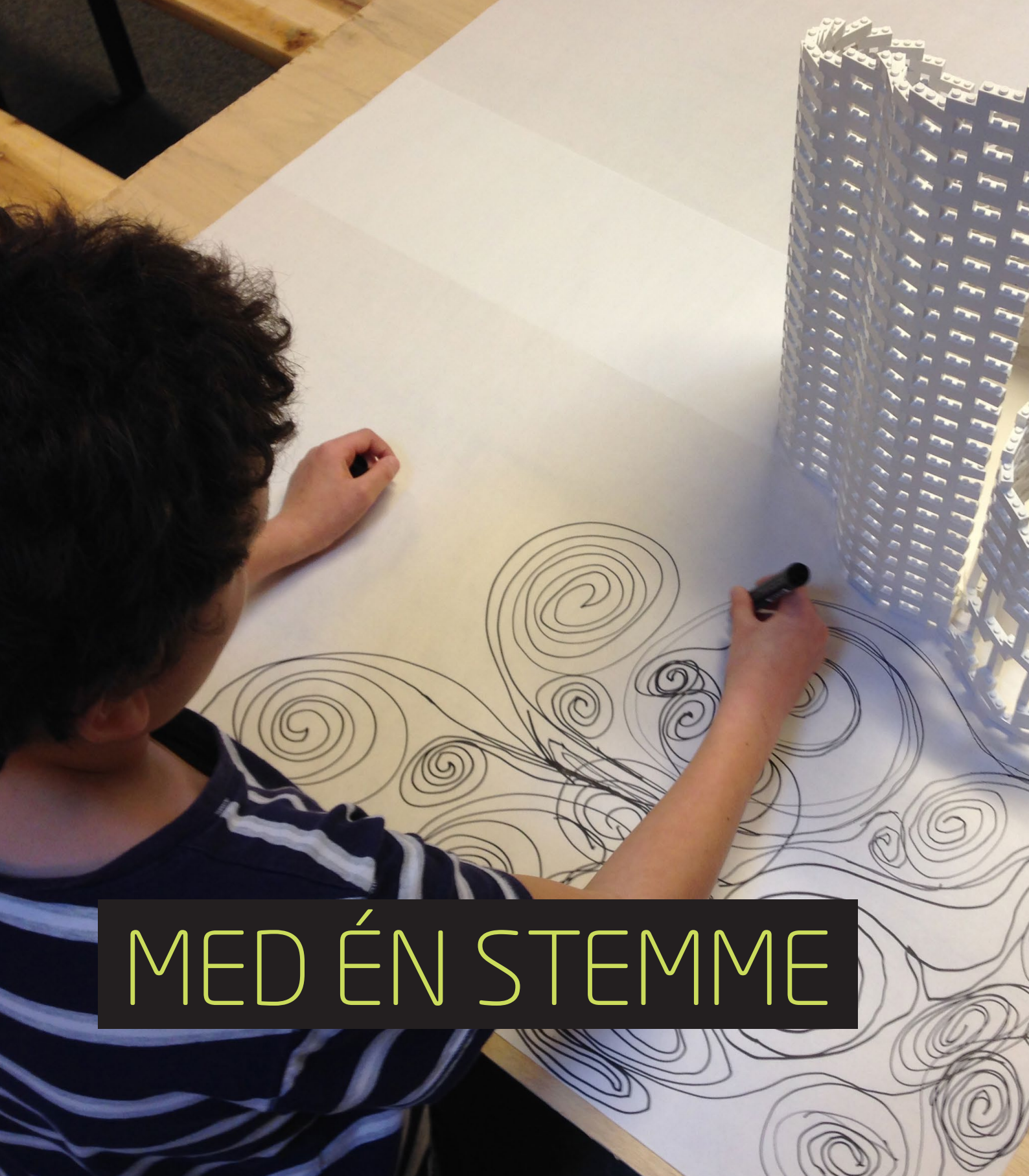
VISION FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST	s. 5
HVORFOR EN STRATEGI FOR BØRN UNGE OG BILLEDKUNST?	s. 7
BAGGRUND	s. 9
FØDEKÆDEN - EN SAMMENHÆNGENDE BILLEDKUNSTSTRATEGI	s. 9
KOMPETENCECENTER FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST	s. 10
HVORFOR ER BILLEDKUNST TIL BØRN OG UNGE VIGTIGT?	s. 13
VEJEN FREM - ANBEFALINGER OG OPGAVER	s. 14
FRA STRATEGI TIL HANDLING	s. 15
RAMMEBETINGELSER	s. 17
KONSOLIDERING OG SAMARBEJDE	s. 19
VIDENHÅNTERING OG KOMPETENCEUDVIKLING	s. 21
FAKTA	s. 23

Forside: Sidsel Effersøe, Papirkontoret

Øvrige fotos: Esbjerg Kulturskole og billedskolerne i Aarhus, Billund, Helsingør, Hinnerup, Høje Taastrup, Kolding og Syddjurs

Støtte: Kompetencecentret er støttet af Statens Kunstfond

Grafisk tilrettelæggelse: vandand design

MED ÉN STEMME

HVEM STÅR BAG

Sammenfatningen er udarbejdet af Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst (KBUB) i samarbejde med styregruppen.

Styregruppen består af repræsentanter for billedskoleområdet, talentudviklingsområdet, folkeskoleområdet, professionelle billedkunstnere, museumsformidlere, kunstakademierne og billedkunstorganisationerne. Der er desuden tilknyttet et advisory board til KBUB.

Styregruppens medlemmer er:

Anne Line Svelle, leder af Børnekulturhuset i Aarhus Kommune, Skoletjenesten ULF, FABUK
Annemette Axelsen, Aarhus Billedkunstcenter (AABKC), seminarlærer
Birgit Pedersen, formidlingsinspektør, ARoS, Foreningen af Museumsformidlere i Danmark (MID)
Eva Ring, leder af Københavns Billedskole i Tvillingehallen, (formand for styregruppen)
Hanne Algot Jeppesen, leder af Aarhus Billed- og Medieskole
Jane Bendix, Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder, leder af Arken Undervisning
Jannik Broz, leder af Billedskolen Horsens Kunstmuseum og Visuelt Gymnasium Horsens.
Lars Bent Petersen, billedkunstner, professor på Det Kgl. Danske Kunstakademi
Lykke Andersen, formand for Danmarks Billedkunstlærere
Marie Louise Exner, billedkunstner, koordinator på BGK Esbjerg, næstformand i BGK-foreningen
Miriam Katz, redaktør/informationsmedarbejder, Billedkunstnernes Forbund (BKF)
Stine-Ofelia Kildevang, billedkunstner, bestyrelsesmedlem i Unge Kunstnere og Kunstformidlere (UKK)

Advisory boards medlemmer er:

Anne Skare-Nielsen, fremtidsforsker og partner i Future Navigator
Carl Quist-Møller, forfatter, tegner og musiker
Christian Have, indehaver og kreativ direktør i Have Kommunikation
Christina Papsø Weber, direktør for CKU, kunsthistoriker
Elsebeth Gerner-Nielsen, rektor for Kolding Designskole
Lars Goldschmidt, partner Rise and Shine IS, tidl. direktør i Dansk Industri
Matthias Hvass Borello, Kritik- og debatredaktør, Kunsten.nu
Peter Kær, TV-vært, foredragsholder og kunstformidler
Rasmus Tscherning, direktør for Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi (CKO)
Sanne Kofod Olsen, rektor for Det Kgl. Danske Kunstakademi
Susan Hinum, billedkunstner, forstander kunsthøjskolen på Ærø

Udgivet af Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst. Se den elektroniske udgave på www.kbub.dk

The background image shows a close-up of children's hands drawing on a large piece of cardboard. One child's hand, wearing a grey long-sleeved shirt, is in the foreground, using a piece of charcoal to draw a face. Another child's hand is visible in the upper left, also drawing. The drawing is done with dark charcoal on a light brown cardboard surface. The text is overlaid on a white rectangular box in the center of the image.

VISION FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST

Børn og unge skal møde billedkunst, billedkunstnere og billedkunstundervisere på et højt professionelt niveau gennem hele deres barndom og ungdom.

Børn og unge skal have lige adgang til at møde og opleve visuel kunst som en selvfølgelig del af deres dagligdag gennem billedkunstaktiviteter, undervisning, udstillinger og møder med den professionelle billedkunstner, underviser, designer eller arkitekt. Her udforsker de mulighederne for at være skabende og innovative og styrker deres visuelle kompetencer, livsduelighed og kulturelle dannelse.

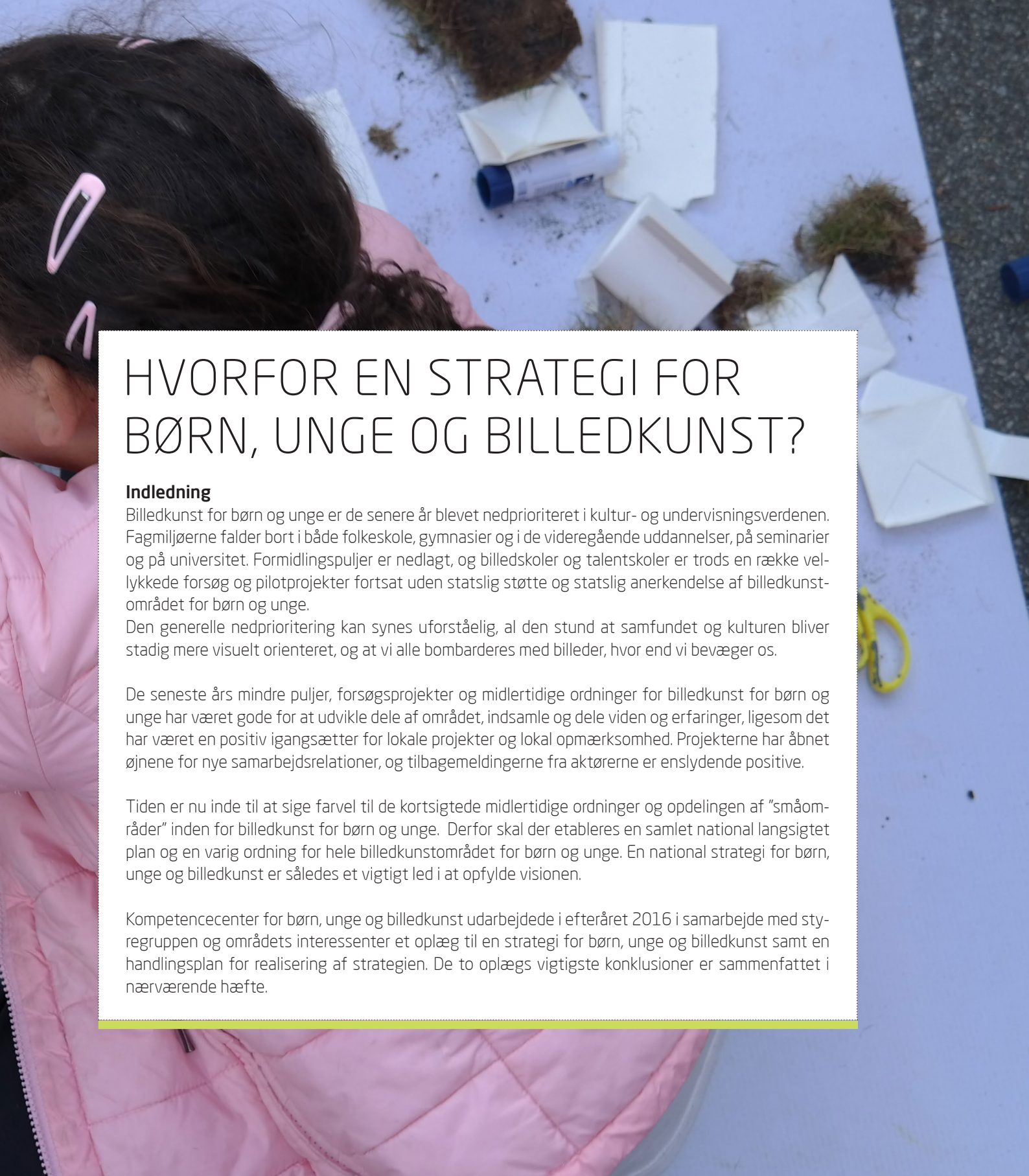

//

Hvis voksne havde haft mere billedkunst i deres liv, så ville de måske blive bedre til at tegne med deres børn.

Pige, 11 år

HVORFOR EN STRATEGI FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST?

Indledning

Billedkunst for børn og unge er de senere år blevet nedprioriteret i kultur- og undervisningsverdenen. Fagmiljøerne falder bort i både folkeskole, gymnasier og i de videregående uddannelser, på seminarier og på universitet. Formidlingspuljer er nedlagt, og billedskoler og talentskoler er trods en række vellykkede forsøg og pilotprojekter fortsat uden statslig støtte og statslig anerkendelse af billedkunstområdet for børn og unge.

Den generelle nedprioritering kan synes uforståelig, al den stund at samfundet og kulturen bliver stadig mere visuelt orienteret, og at vi alle bombarderes med billeder, hvor end vi bevæger os.

De seneste års mindre puljer, forsøgsprojekter og midlertidige ordninger for billedkunst for børn og unge har været gode for at udvikle dele af området, indsamle og dele viden og erfaringer, ligesom det har været en positiv igangsætter for lokale projekter og lokal opmærksomhed. Projekterne har åbnet øjnene for nye samarbejdsrelationer, og tilbagemeldingerne fra aktørerne er enslydende positive.

Tiden er nu inde til at sige farvel til de kortsigtede midlertidige ordninger og opdelingen af "småområder" inden for billedkunst for børn og unge. Derfor skal der etableres en samlet national langsigtet plan og en varig ordning for hele billedkunstområdet for børn og unge. En national strategi for børn, unge og billedkunst er således et vigtigt led i at opfylde visionen.

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst udarbejdede i efteråret 2016 i samarbejde med styregruppen og områdets interessenter et oplæg til en strategi for børn, unge og billedkunst samt en handlingsplan for realisering af strategien. De to oplægs vigtigste konklusioner er sammenfattet i nærværende hæfte.

En stærk fødekæde

Det er kompetencecentrets ønske at fødekædestrategien også skal forankres i lokale fødekæder. I flere kommuner er man allerede godt i gang med at etablere billedkunstmiljøer med deltagere fra alle dele af fødekæden.

I Horsens er Billedskolen hjemmehørende på Horsens Kunstmuseum, og herfra er der udviklet projekter til skoler, dagtilbud og ungdomshold. Der tilbydes kurser til lærere og pædagoger og senest er Visuelt Gymnasium for talentelever kommet til. Med den årlige Tegnefestival og DM i tegning rækkes der ud over kommunen til børn og unge i hele landet. Samlet set er der udviklet et billedkunstmiljø, hvor inspirationen springer fra barn til ung, fra projekt til projekt, fra samarbejdspartner til samarbejdspartner og bliver dermed en aktiv og synlig del af byens kultur- og kunstliv.

Kulturregion Storstrøm har i deres kultur-aftale for 2015-2018 ønsket at udvikle billedkunstområdet for børn og unge, hvilket er resulteret i etablering af en tværkommunal billedskole, Storstrøm Billedskole. Den tværkommunale satsning sikrer billedkunstundervisning på flere lokaliteter i hver af de fem kommuner: Vordingborg, Næstved, Lolland, Guldborgsund og Faxe kommuner, hvilket gør at flere børn og unge får et lokalt undervisningstilbud af høj faglig kvalitet. Storstrøm Billedskole er i projektperioden 2015-2018 forankret på Rønnebæksholm. Rønnebæksholm har løbende haft projekter for børnehavebørn og med planer om indflytning af Talentskolens linje for kunst/ design opbygges her et billedkunstnerisk miljø for interessenter i hele fødekæden.

BAGGRUND

En fælles stemme

En af hovedkonklusionerne i kortlægningsrapport om børn, unge og billedkunst udarbejdet af Pluss Leadership i 2011 var, at billedkunstormrådet er et fragmenteret område, og en væsentlig anbefaling var derfor, at denne blev imødegået for at sikre en samling af området. Det er imidlertid en stor udfordring at etablere fællesskab på et område, som er mere kendetegnet ved individualisering og individuelle udtryk end de performative kunstarter. Der har i tidens løb været mange positive tiltag på billedkunstormrådet, men trods et stort potentiale for udvikling af området har det for små organisationer og institutioner generelt været svært at løfte opgaven med at samle området alene.

Landsforeningen Børn, Kunst og Billeder tog med baggrund i mange års erfaringer med at arbejde på tværs af fødekæden initiativ til at samle den visuelle fødekæde i Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst (KBUB). Kompetencecenteret blev med en treårig bevilling fra Statens Kunstfond etableret i 2014 blandt andet med henblik på at samle området og få det til at tale med én stemme, med en større volumen og gøre forskellighederne til en styrke.

Med udgangspunkt i et fælles værdigrundlag om kvalitet, mangfoldighed og fællesskab, har det været en vigtig bestræbelse i kompetencecentrets og styregruppens arbejde at give stemmerne fra de enkelte områder en forståelse for hinandens sprog, for nødvendigheden af at støtte op om anbefalinger til en national strategi og handlingsplan samt forpligtelse til at bidrage til et fagligt fællesskab.

FØDEKÆDEN

En sammenhængende billedkunststrategi

En styrkelse af alle led i den billedkunstneriske fødekæde er et centralt omdrejningspunkt for kompetencecentret, blandt andet i erkendelse af, at der er et stort behov for sammenhæng og samling af området. Fødekæden skal ikke forstås som den lineære vej mod en karriere som kunstner, men som kredsløb i et bredere dannelsesperspektiv. I en kæde er alle led vigtige og uden hierarki. Kæden er desuden et billede på, at hvis området skal styrkes, er det nødvendigt at gøre både de enkelte led i kæden og sammenhængen i hele kæden stærkere. Ved en samlet indsats kan området involvere langt flere børn og unge i billedkunstaktiviteter i alle deres fremtrædelsesformer i hele landet. Børn og unge kan fastholde deres interesse for billedkunst, og der kan opnås en større grad af kompetenceudvikling og videndeling.

KOMPETENCECENTER FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst går igen som den centrale og samlende aktør i oplæg til den nationale strategi og handlingsplan.

Kompetencecentrets arbejde har været forudsætningen for, at billedkunstmiljøet her for første gang taler med én stemme om de udfordringer, som billedkunsten står overfor i relation til børn og unge.

Denne indsats er afgørende for det fortsatte arbejde, og oplæg til strategi og handlingsplan indeholder derfor – med opbakning fra områdets interessenter – en anbefaling til, at kompetencecentret tilføres økonomisk støtte på linje med kompetencecentre for de øvrige kunstarter.

En fast bevilling til drift af kompetencecentret vil sikre den fortsatte dialog mellem de mange parter, herunder den koordinering, videnopsamling, fastholdelse og vedligeholdelse af netværk samt den fælles kvalitetsudvikling og fødekædestrategi, som området mangler. Det vil samtidig sætte kompetencecentret i stand til at supplere med fondsstøtte til specifikke udviklings- og modelprojekter.

//

Det bedste ved kunst er, at man kan bruge sin fantasi.

Dreng, 11 år

//

Det er altså virkelig vigtigt, at vi tager børnene alvorligt. De skal leve af deres gode idéer.

Carl Quist-Møller

*Forfatter, tegner, musiker
Medlem af advisory board*

OPGAVER FOR ET LANDSDÆKKENDE KOMPETENCECENTER FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST

At skabe traditioner og tage initiativ til konkrete samarbejder, der kan samle billedkunstmiljøet

At supplere en driftsøkonomi med fondsstøtte og sponsorer til udviklingsprojekter, PR mv.

At øge synlighed med national PR-satsning

At medvirke til opkvalificering og efteruddannelse

At fastholde landsdækkende netværk og opnåede resultater

At koordinere landsdækkende events (f.eks. Billedkunstens Dag og Talenttræf)

At fastholde koordinering og en åben rådgivningsfunktion for alle uanset tilhørsforhold

At have tæt kontakt til slutbrugerne: børn og unge (følge projekter, interviews mv.)

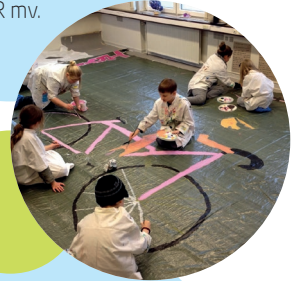
At sikre dokumentation samt deling af viden og knowhow

At fungere som høringspart i sager vedrørende børn, unge og billedkunst

At etablere tværgående netværk og afholde tværgående seminarer og konferencer

At etablere sam-lende mødesteder og praksisfællesskaber

At indgå i partnerskaber, nationalt, regionalt såvel som lokalt (f.eks. etablering af lokale fødekæder)

HVORFOR ER BILLEDKUNST TIL BØRN OG UNGE VIGTIGT?

Billedkunst har først og fremmest en egenverdi, men derudover er der en række positive virkninger. I en visuel verden skal børn og unge tilegne sig visuelle kompetencer:

- Børn og unge lærer den visuelle kulturarv – vores fælles fortælling – at kende
- Børn og unge oplever billedkunst som et sprog på tværs af grænser
- Børn og unge lærer at opleve verden gennem alle deres sanser, gennem leg, fantasi og eksperimenter
- Børn og unge får åbnet deres sanser og skærpet deres opmærksomhed over for omverdenen på en refleksiv måde – og er dermed åbne for tilegnelse af ny viden
- Børn og unge lærer at se – og at aflæse billeder
- Børn og unge lærer at være skabende, medskabende, kreative og innovative
- Børn og unge lærer at tænke hypotetisk gennem kunsten
- Børn lærer at se tingene fra et andet sted, en anden tid og en anden social kontekst
- Børn og unge får taktile oplevelser, får brugt hænderne og får kendskab til materialer og håndværk
- Børn og unge får mulighed for fordybelse og dygtiggørelse
- Børn og unge møder billedkunstnere, der brænder for og kan formidle deres virke
- Børn og unges arbejde med billedkunst styrker den enkeltes personlige udvikling, selvopfattelse og identitet
- Børn og unges arbejde med billedkunst kan styrke trivsel, motivation og samarbejde

Har man blot én gang deltaget i et projekt om billedkunst, arkitektur eller andre musiske fagområder, er man ikke i tvivl om, at deltagelse i disse fag flytter børn og unge ud af vanlige og fastlåste roller. Børn og unge udfordres til at gå på opdagelse i omgivelserne og i sig selv, de får mulighed for og redskaber til at finde deres egen udtryksform, og de oplever glæde ved at skabe, udtrykke sig og dygtiggøre sig. Børn og unge kan gennem billedkunsten få ny indsigt i, perspektiver på og fortolkninger af verden, ligesom billedkunsten kan give underviserne anledning til at se på børn, unge og omgivelser på nye måder.

Super fedt at møde så mange med samme interesse som en selv, nemlig at dyrke kunsten.

Citat fra deltager
Talenttræf 2016

Det er sjovt at male - tiden går hurtigere - man tror der er gået en time, og så er der faktisk gået fire timer.

Pige, 12 år

VEJEN FREM – ANBEFALINGER OG OPGAVER

Oplæg til strategi for børn unge og billedkunst præsenterer fem centrale anbefalinger, som kan ses nedenfor i kort form.

ANBEFALINGER

1. Lovgrundlag for billedskolerne og talentområdet, styrket ledelse på billedskolerne, højere grad af kompetencedækning og udvidelse af antallet af billedkunstimmer i folkeskolen.

Anbefaling 1 skal skabe sammenhæng og fælles rammer for billedskoler og talentskoler i kommunerne, styrke den billedkunstfaglige dimension i ledelsen af billedskolerne, samt sikre den fornødne tid til fordybelse og progression i billedkunstundervisningen i folkeskolen.

2. Bedre sammenhæng og mere tværgående samarbejde.

Anbefaling 2 skal sikre, at der både på nationalt og kommunalt niveau og billedkunstens aktører imellem er en koordinering af information og viden, at ressourcer og kompetencer udnyttes bedst muligt.

3. Alle led i den billedkunstneriske fødekæde skal styrkes, og der skal etableres flere forpligtende partnerskaber.

Anbefaling 3 skal sikre, at der bliver skabt mulighed for samarbejde og progression inden for undervisning, formidling og uddannelse, både inden for billedkunstområdet og sammen med eksterne partnere.

4. Kompetenceudvikling og faglige netværk.

Anbefaling 4 skal sikre, at de faglige netværk vedligeholdes og udvikles, at der etableres praksisfællesskaber, og at efteruddannelser prioriteres på tværs af området.

5. Videnopsamling, formidling og koordinering.

Anbefaling 5 skal sikre, at gode erfaringer og viden ikke går tabt, men dokumenteres og videreformidles både inden for billedkunstområdet og i offentligheden. Dermed skabes grundlag for rådgivning og sparring.

FRA STRATEGI TIL HANDLING

De fem strategiske anbefalinger er sammenfattet til tre overordnede indsatser med hver tre hovedopgaver:

RAMMEBETINGELSER	KONSOLIDERING OG SAMARBEJDE	VIDENHÅNDTERING OG KOMPETENCEUDVIKLING
Lovgivningsmæssige og økonomiske rammer	Koordinering og ressourceudnyttelse	Vidensopsamling
Styrket billedkunstundervisning: folkeskolen, pædagog- og læreruddannelser	Forpligtende partnerskaber	Synlighed og eksponering af området
Styrket ledelse på billed- og talentskoler	Tværgående samarbejde og sammenhæng	Kompetenceudvikling og opkvalificering

Forskelligheden var fantastisk at se. Det der gjorde det største indtryk var, hvordan alle hver især havde valgt at lave deres streetart værk, og hvor forskelligt det også var.

Citat fra deltager
Talenttræf 2016

Verden er andet end tal og bogstaver. Verden er i høj grad billeder. Vi bombarderes med billeder. Billeder, der vil os noget, billeder, der vil kommunikere. Vi har brug for mennesker, der kan være visuelt kreative.

Lars Goldschmidt
*Partner Rise and Shine IS, tidl. direktør i Dansk Industri
Medlem af advisory board*

TALENTTRÆF

I samarbejde med partnere fra talentnetværket på billedkunstområdet har Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst afholdt to talenttræf for talentelever fra hele landet. Eleverne mødtes over en weekend og fik mulighed for at arbejde kontinuerligt og fokuseret i workshops sammen med professionelle billedkunstnere. Ud over de faglige input og afprøvning af nye teknikker i en fordybende proces over længere tid fik talenteleverne lejlighed til at møde andre unge billedkunsttalenter i et fagligt interessefællesskab. På talenttræffet udfordres de med skiftende temaer og masterclasses. Det har eksempelvis handlet om kunstnerfællesskaber, samtidskunst, street-art og tegnemarkaton. Træffet afsluttes – naturligvis – med fælles offentlig udstilling og fernisering.

RAMMEBETINGELSER

Med henblik på at styrke rammebetingelserne for billedkunstområdet er det nødvendigt at sikre klare **lovgivningsmæssige og økonomiske rammer**. Disse skal sigte mod at ligestille billedkunstområdet med de øvrige kunstområder. En ligestilling skabes naturligvis ikke fra den ene dag til den anden, men er en langsigtet indsats. Det er således nødvendigt med fokus på synlighed og formidling af betydningen af disse rammer for den fortsatte udvikling af området børn, unge og billedkunst.

Samtidig er det af stor vigtighed at rette fokus mod udfordringerne i hele den billedkunstneriske fødekæde og sikre den professionelle indsats på alle de områder, hvor børn og unge møder billedkunsten. I **folkeskolen** skal **billedkunstundervisningen** have en væsentlig højere grad af kompetencedækning og et øget timetal svarende til musikundervisningen fra 1.-6. klasse. En opprioritering af billedkunstoffaget på **pædagog- og læreruddannelserne** er ligeledes afgørende for styrkelse af området.

Ligeledes skal **billedskoler** og **talentskoler** konsolideres og **ledelse** af disse opprioriteres gennem bedre rammer for drift og udvikling. Dette vil frigøre ressourcer til det direkte arbejde med undervisning og formidling, og det vil sikre et højere kvalitetsniveau.

Ulige muligheder og muligheder

Økonomisk er billedkunsten underprioriteret i forhold til andre kunstarter. Det er især synligt, hvis man sammenligner med musikområdet. Mens der ikke er støtte til billedkunstområdet modtager musikskolerne årligt 85,1 mio. kr. i statsligt tilskud, Levende Musik i Skolen, der blandt andet formidler skolekoncerter, modtager 13,9 mio. kr. og musikalske grundkurser (MGK) modtager 5,8 mio. kr. Sideløbende findes der en række udviklingspuljer på musikområdet.

Billedkunst til alle børn

I en række af landets kommuner er billedskolernes tilbud til folkeskolerne sat i system og formidles gennem fælles portaler på linje med andre tilbud til skolerne. I Københavns kommune tilbydes alle skoler et billedkunstprojekt, og projekterne fordeles så alle skoler får glæde af tilbuddet. I Aarhus Kommune formidles tilbuddene via ULF i Aarhus.

En række billedskoler tilbyder temaforløb til skoleklasser og dagtilbud, enten ved børnenes besøg i billedskolen, ved besøg af kunstnere i institutionerne eller ved åbne værkstedsaktiviteter for familier. Nogle billedskoler har derudover særlige aktiviteter, f.eks. har Herning Billedskole i en årrække haft konfirmandhold og samarbejdet med erhvervslivet, og i Høje Taastrup Billedskole har der været samarbejde med den lokale boligforening, lokalhistorisk arkiv og med eksilkunstnere. Forløbene er en mulighed for at nå bredere ud og give alle kommunens børn et billedkunstitbud – ikke kun eleverne på billedskolen.

KONSOLIDERING OG SAMARBEJDE

Der er behov for at konsolidere området børn, unge og billedkunst og styrke den måde, der arbejdes på inden for området. Gennem bedre kommunikation og samarbejde på tværs mellem de forskellige relevante aktører kan der skabes en bedre **koordination og ressourceudnyttelse** på feltet og et langt bedre fundament for området og udviklingen heraf.

Der skal etableres fælles udviklingsprojekter, fokuseret på bestemte tematikker f.eks. talentudvikling, styrkelse af kvalitet og kvalitetsudvikling, billedkunst som valgfag mv. Dette vil sammen med aftaler om **partnerskaber** og mere forpligtende samarbejder styrke det samlede billedkunstfelt og føre til mere struktureret **samarbejde** og erfaringsudveksling. Det er samtidig vigtigt at nævne, at der netop på området børn, unge og billedkunst har været gennemført flere og meget vellykkede forsøgsprojekter, men der er behov for langt mere gennemgribende beslutninger og koordineret implementering og opsamling.

Den bedste oplevelse, jeg har haft med kunst, er nok at lave det.

Dreng, 7 år

Det værste ved kunst er, at man skal være meget tålmodig.

Pige, 11 år

Synlighed og samarbejde til Billedkunstens Dag

Den anden onsdag i marts sætter Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst sammen med Danmarks Billedkunstlærere spot på billedkunstområdet for børn og unge. Det sker i regi af den landsdækkende begivenhed, Billedkunstens Dag, hvor hele området inviteres til at lave billedkunstaktiviteter i det offentlige rum for og med børn og unge. Formålet er at skabe synlighed og nye samarbejder.

Til Billedkunstens Dag 2016 satte Billedskolen på Vejen Kunstmuseum byen på den anden ende og gav billedkunsten en markant plads i bybilledet. De indbød børn og unge til workshops på museet, og der blev produceret store bannere, der prydede bymidten og gjorde opmærksom på billedkunstundervisningen. Samtidig inviterede Billedskolen de andre billedskoler i regionen til at deltage og udbrede idéen til deres by.

VIDENHÅNDTERING OG KOMPETENCEUDVIKLING

Viden og gode erfaringer vedr. børn, unge og billedkunst skal indsamles, systematiseres og formidles til gensidig inspiration og udvikling samt til konsolidering og fortsat kvalificering af området. Samtidig skal der afsættes ressourcer til at etablere og vedligeholde faglige netværk og etablere praksisfællesskaber, nationalt, kommunalt og lokalt.

Kompetencecenter for Børn, Unge og Billedkunst foreslås videreført som igangsættende og udførende part på videnhåndteringen og som det landsdækkende kompetencecenter på området.

Herudover er fortløbende **kompetenceudvikling og opkvalificering** væsentlig for at sikre høj kvalitet i undervisning og formidling. Udbuddet af efteruddannelser og muligheden for at benytte dem skal styrkes væsentligt – også her har KBUB en væsentlig rolle at spille som initiativtager og dialogpartner.

//

Det sjoveste ved kunst er, at man kan male lige, hvad man vil.

Pige, 12 år

//

Jeg husker specielt det fællesskab der opstod ved at være sammen med andre ligesindede og den respekt der var omkring hinandens arbejder.

Citat fra deltager
Talenttræf 2016

//

Kunst skal være der, for at verden ikke bliver kedelig. Man kan udtrykke sig og glæde andre.

Dreng, 15 år

//

Tænk, hvis kunsten ikke var der, så var verden ikke i farver.

Pige, 10 år

FAKTA

Billedskoler

Antal: Der er ca. 100 billedskoler i 78 kommuner i Danmark, og ca. 17.3000 børn og unge deltog i billedskoleaktiviteter i 2015

Organisering: Ca. 1/3 af billedskolerne er organiseret som del af en kulturskole eller musikskole, andre er kommunale, foreninger med kommunalt tilskud, tilknyttet et museum/kunsthall eller andet. Billedskolerne opererer dermed inden for vidt forskellige organisatoriske og økonomiske rammer.

Undervisere: Professionelle kunstnere og designere/formgivere/grafikere (ca. halvdelen), ansatte med en læreruddannelse eller andre baggrunde.

Talentskoler

Antal: 13 talentskoler i 13 kommuner, 4 regioner (medregnet er Visuelt Gymnasium og Visuel HF). Herudover findes flere kunsthøjskoler og private talentskoler

Organisering: 6 talentskoler er kommunale, 3 er selvejende med kommunal støtte og 4 har anden organisering (Kulturregion, forening, VIA-UC)

Undervisere: Professionelle billedkunstnere og andre faguddannede fra det visuelle område

Billedkunstfaget i folkeskolen

Timetal: Vejledende ugentligt timetal er én lektion i 1. klasse, to lektioner i 2.-4. klasse og én lektion i 5. klasse. Valgfag er obligatorisk som etårigt forløb fra 7.-9. klasse, men ikke alle skoler udbyder valgfag i billedkunst.

Undervisning: Faguddannede, men ikke alle steder varetages undervisningen af lærere med linjefag i billedkunst. Kompetencedækningsgraden i billedkunstundervisningen er på 65,5 %. Af uddannede billedkunstlærerne underviser 47,6 % ikke i billedkunst.

Uddannelse: Der udbydes stadig færre linjefagshold i billedkunst på læreruddannelserne

Det handler om at have sin skaberkraft i behold – ikke så vi får mere ud af hinanden, men så vi får noget bedre ud af hinanden.

Anne Skare Nielsen

Fremtidsforsker, Future Navigator

Medlem af advisory board

KOMPETENCECENTER FOR BØRN, UNGE OG BILLEDKUNST

.....

Kompetencecenter for børn, unge og billedkunst er et landsdækkende projekt, som på tværs af den billedkunstneriske fødekæde samler en lang række aktører, der arbejder på at skabe gode muligheder og rammer for arbejdet med børn, unge og billedkunst.